

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*JULIANE KOKOTT*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 25. martā¹

Lieta C-22/20

**Eiropas Komisija
pret
Zviedrijas Karalisti**

(Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas)

Valsts pienākumu neizpilde – Direktīva 91/271/EEK – Komunālo notekūdeņu attīrīšana –
Notekūdeņu otrreizējā attīrīšana – Novadišanu stingrāka attīrīšana jutīgās zonās –
Lojāla sadarbība – Informācijas iesniegšana

I. Ievads

1. Ar Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvu (KNAD)² Savienība uzliek dalībvalstīm pienākumu noteikta lieluma apdzīvotās vietās ierīkot un apsaimniekot notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar konkrētu attīrīšanas jaudu. Izskatāmajā lietā Komisija apgalvo, ka Zviedrija dažās aglomerācijās nav izpildījusi šo pienākumu.

2. Šajā sakarā, pirmkārt, ir jāprecizē, vai atkāpe, kas attiecīgajā direktīvā ir paredzēta vietām augstu kalnu reģionos, līdzīgu vides apstākļu dēļ ir jāpiemēro arī vietām Tālajos Ziemeļos. Otrkārt, lietas dalībniekiem ir domstarpības jautājumā par to, uz kādu mērījumu pamata tiek noteikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jauda. Un, treškārt, Komisija apgalvo, ka Zviedrija nav iesniegusi noteiktus mērījumus, kas vajadzīgi, lai vērtētu tās izvirzītos pamatus, proti, tā saukto slāpekļa dabisko aizturi.

¹ Oriģinālvaloda – vācu.

² Piemērojama ir Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV 1991, L 135, 40. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2013/64/ES (2013. gada 17. decembris) (OV 2013, L 353, 8. lpp.).

II. Atbilstošās tiesību normas

3. KNAD 4. pantā ir paredzēta tā sauktā notekūdeņu otrreizējā attīrīšana:

“1. Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem:

- vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim – visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 c.e. [cilvēka ekvivalents];
- vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim – visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 c.e.;
- vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim – visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2000 līdz 10 000 c.e.

1.a [..]

2. Komunālo notekūdeņu novadīšana ūdeņos, kas atrodas augstu kalnu reģionos (1500 m un vairāk virs jūras līmeņa), kur zemās temperatūras dēļ ir grūti piemērot efektīvu bioloģisko apstrādi, var pakļaut mazāk stingrai attīrīšanai nekā norādīts 1. punktā, ja detalizēti pētījumi norāda, ka šāda novadīšana neietekmē vidi nelabvēlīgi.

3. Šā panta 1. un 2. punktā aprakstītajai ūdeņu novadīšanai no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām jāatbilst attiecīgajām I pielikuma B daļas prasībām. [..]”

4. KNAD 5. pantā ir noteiktas īpašas prasības novadīšanai īpaši jutīgās zonās:

“1. Šā panta 2. punkta mērķiem dalībvalstis līdz 1993. gada 31. decembrim nosaka jutīgās zonas atbilstīgi II pielikumā norādītajiem kritērijiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada 31. decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar c.e. lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas jutīgajās zonās tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai, nekā noteikts 4. pantā.

2.a [..]

3. Šā panta 2. punktā aprakstītās izplūdes no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām atbilst attiecīgajām I pielikuma B daļas prasībām. [..]”

5. KNAD 10. pants attiecas uz vietējiem klimata apstākļiem:

“Dalībvalstis nodrošina, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas tiek celtas atbilstīgi 4., 5., 6. un 7. panta prasībām, projektētu, celtu, darbinātu un uzturētu, nodrošinot apmierinošu darbību visos parastajos vietējos klimata apstākļos. Projektējot iekārtas, ņem vērā piesārņojuma daudzuma izmaiņas dažādos gadalaikos.”

6. Saskaņā ar KNAD 15. panta 1. punkta pirmo ievilkumu kompetentās iestādes vai atbilstošās organizācijas uzrauga izplūdes no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, lai pārliecinātos par atbilstību I pielikuma B daļā noteiktajām prasībām saskaņā ar I pielikuma D daļā aprakstītajām kontroles procedūrām.

7. KNAD I pielikuma B daļas (“Izvadīšanas no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām saņemtajos ūdeņos”) 2. punktā ir paredzēts:

“Izvadīšana[s] no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kas pakļautas 4. un 5. pantā minētajai attīrīšanai, atbilst 1. tabulā norādītajām prasībām.”

8. KNAD I pielikuma 1. tabulai ir dots nosaukums “Prasības par izplūdēm no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, uz ko attiecas šīs direktīvas 4. un 5. pants”, un tā izskatās šādi:

“Parametri	Koncentrācija	Minimālais samazinājuma procents [..]	[..]
Nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums (BSD ₅ pie 20 °C) bez nitrifikācijas [..]	25 mg/l O ₂	70–90 40 saskaņā ar 4. panta 2. punktu	[..]
Ķīmiskā skābekļa daudzums	125 mg/l O ₂	75	[..]
[..]	[..]	[..]	[..]”

9. Saskaņā ar KNAD I pielikuma B daļas 3. punktu “izvadīšana[s] no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām uz jutīgām zonām [..] turklāt atbilst šī pielikuma 2. tabulā norādītajām prasībām”.

10. KNAD I pielikuma 2. tabulā it īpaši ir paredzēti noteikumi slāpekļa samazināšanai:

“Prasības attiecībā uz komunālo notekūdeņu izplūdēm no attīrīšanas iekārtām jutīgās zonās, kas ir pakļautas eitrofikācijai, kā norādīts II pielikuma A daļas a) punktā. Atkarībā no vietējās situācijas var piemērot vienu vai abus parametrus. Piemēro koncentrācijas vērtību vai samazinājuma procentuālo daudzumu.”

“Parametri	Koncentrācija	Samazinājuma minimālais procentuālais daudzums [..]	[..]
[..]	[..]	[..]	[..]
Kopējais slāpeklis [..]	15 mg/l (10 000–100 000 c.e.) [..]	70–80	[..]
	10 mg/l (vairāk par 100 000 c.e.) [..]		[..]”

11. KNAD I pielikuma D daļā ir noteiktas novērošanas un rezultātu novērtēšanas ieteicamās metodes. Saskaņā ar 3. punktu minimālo gada paraugu skaitu nosaka saskaņā ar attīrīšanas iekārtas lielumu un gada laikā regulāri savāc. Attīrīšanas iekārtās ar kapacitāti no 2000 līdz 9999 c.e. minimālais gada paraugu skaits ir 12 paraugi pirmā gada laikā. Nākošajos gados savāc 4 paraugus, ja paraugi, kas paņemti pirmajā gadā, atbilst KNAD prasībām. Ja 1 no 4 paraugiem neatbilst prasībām, nākamajā gadā ir jāņem 12 paraugi. Attīrīšanas iekārtās ar kapacitāti no 10 000 līdz 49 000 c.e. minimālais gada paraugu skaits ir 12.

12. KNAD I pielikuma D daļas 4. punktā ir paredzēti noteikumi par saikni starp dažādiem mērījumu rezultātiem un robežvērtībām:

“Attīrītos notekūdeņus uzskata par atbilstīgiem attiecīgajiem parametriem, ja katram atsevišķam parametram ūdens paraugi parāda, ka tas atbilst attiecīgajai parametra vērtībai sekojošā veidā:

- a) 1. tabulā [..] norādītajiem parametriem maksimālais tādu paraugu skaits, kuri drīkst neatbilst prasībām, kas izteiktas koncentrācijā un/vai procentuālās attiecības samazinājumā 1. tabulā [..], ir norādīts 3. tabulā;
- b) 1. tabulas parametriem, kas izteikti koncentrācijā, neatbilstošie paraugi, kas ņemti parastos darbības apstākļos, nedrīkst atšķirties no parametru vērtībām par vairāk kā 100 %. [..]
- c) 2. tabulā minētajiem parametriem paraugu gada vidējam lielumam katram parametram jāatbilst attiecīgajām parametru vērtībām.”

13. KNAD I pielikuma 3. tabulā ir paredzēti noteikumi par paraugu skaitu un pieļaujamām atkāpēm no 4. pantā noteiktajām robežvērtībām.

Gada laikā ņemto paraugu skaits	Maksimālais paraugu skaits, kas drīkst neatbilst prasībām
4–7	1
8–16	2
17–28	3
29–40	4
41–53	5
54–67	6
[..]	[..]

III. Pirmstiesas procedūra un prasījumi

14. Komisija 2010., 2014. un 2017. gadā aicināja Zviedriju iesniegt savus apsvērumus par KNAD piemērošanu. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija 2018. gada 8. novembrī nosūtīja Zviedrijai argumentētu atzinumu, kurā tā dalībvalstij pieprasīja atrisināt iebildumus divu mēnešu laikā, tātad – līdz 2019. gada 8. janvārim.

15. Ņemot vērā, ka Komisiju neapmierināja Zviedrijas sniegtā atbilde, tā ir cēlusi attiecīgo prasību un tās prasījumi ir šādi:

- konstatēt, ka, nesniedzot Komisijai informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu apgalvojumus, saskaņā ar kuriem Hābu [*Habo*] un Tērebūdas [*Töreboda*] aglomerācijas atbilst KNAD prasībām, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi LES 4. panta 3. punktā paredzētos pienākumus;
- konstatēt, ka, nenodrošinot, ka pirms novadišanas komunālos notekūdeņus no Likseles [*Lycksele*], Malo [*Malå*], Mokfjerdas [*Mockfjärd*], Pajalas [*Pajala*], Robertsfošas [*Robertsfors*] un Tendālenas [*Tännadalen*] aglomerācijām atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar KNAD prasībām, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi minētās direktīvas 4. pantā, skatot to kopā ar tās 10. un 15. pantu, paredzētos pienākumus;
- konstatēt, ka, nenodrošinot, ka pirms novadišanas komunālie notekūdeņi no Burosas [*Borås*], Skoghallas [*Skoghall*], Hābu un Tērebūdas aglomerācijām tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai, nekā noteikts KNAD 4. pantā un saskaņā ar tās pašas direktīvas prasībām, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi minētās direktīvas 5. pantā, skatot to kopā ar tās 10. un 15. pantu, paredzētos pienākumus;
- piespriest Zviedrijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16. Zviedrijas Karaliste atzīst, ka Likseles, Pajalas un Malo aglomerāciju notekūdeņu attīrīšanas iekārtas neatbilst KNAD 4. panta prasībām, un tās prasījumi ir šādi:

- pārējā daļā prasību noraidīt, kā arī
- piespriest Eiropas Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

17. Lietas dalībnieki ir iesnieguši rakstveida apsvērumus.

IV. Juridiskais vērtējums

18. Pienākumu neizpildes procedūra skar divu KNAD noteikto pienākumu ievērošanu, proti, otrreizējo attīrīšanu saskaņā ar 4. pantu (A iedaļa) un stingrāku attīrīšanu saskaņā ar 5. pantu (B iedaļa) kopumā 10 Zviedrijas aglomerācijās. Turklāt Komisija apgalvo, ka Zviedrija ar to nav lojāli sadarbojusies, jo tā neesot iesniegusi Komisijai noteiktu informāciju (C iedaļa).

A. KNAD 4. pants: notekūdeņu otrreizējā attīrīšana

19. Attiecībā uz sešām aglomerācijām – Likseli, Malo, Pajalu, Mokfjerdu, Robertsfošu un Tendāleni – Komisija apgalvo, ka ir noticis KNAD 4., 10. un 15. panta pārkāpums.

20. Saskaņā ar 4. panta 1. punkta otro ievilkumu dalībvalstis nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās no aglomerācijām, kuru cilvēka ekvivalents (c.e.) ir no 10 000 līdz 15 000, pirms novadišanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi. Izskatāmajā lietā šis pienākums skar Likseles aglomerāciju. Saskaņā ar KNAD 4. panta 1. punkta trešo ievilkumu tāds pats pienākums attiecas uz aglomerācijām ar 2000 līdz 10 000 c.e., kuras [notekūdeņus] novada saldūdeņos un estuāros. Izskatāmajā lietā tas attiecas uz Malo, Mokfjerdas, Pajalas, Robertsfošas un Tendālenas aglomerācijām.

21. Lai precizētu prasības notekūdeņu attīrīšanai, KNAD 4. panta 3. punktā ir ietverta atsauce uz I pielikuma B daļu, kuras 2. punktā savukārt ir ietverta atsauce uz I pielikuma 1. tabulu. No tās izriet, ka “nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums” izplūdēs no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, uz ko attiecas šis direktīvas 4. un 5. pants, nevar pārsniegt 25 mg/l skābekļa vai attiecībā uz šajās iekārtās ieplūstošo daudzumu ir jāsamazina par vismaz 70 % un ka “ķīmiskā skābekļa daudzums” šajās izplūdēs nevar pārsniegt 125 mg/l skābekļa vai attiecībā uz šajās iekārtās ieplūstošo daudzumu ir jāsamazina par 75 %³.

22. Komisija savā prasījumā attiecībā uz KNAD 4., 10. un 15. pantu gan nemin Tērebūdas aglomerāciju, tomēr saistībā ar prasījumu attiecībā uz 5., 10. un 15. pantu izvirza iebildumu par pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu arī šajā aglomerācijā. Saskaņā ar I pielikuma B daļas 2. punktu attiecīgās prasības, kas ietvertas I pielikuma 1. tabulā, piemēro arī saskaņā ar 5. pantu. Ņemot vērā tematisko līdzību, attiecīgo argumentu analizēšu šajā A iedaļā.

23. Saskaņā ar KNAD 10. pantu dalībvalstis nodrošina, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas tiek celtas, lai atbilstu 4. panta prasībām, tiek projektētas, celtas, darbinātas un uzturētas, nodrošinot apmierinošu darbību visos parastajos vietējos klimata apstākļos.

24. KNAD 15. panta 1. punkta pirmajā ievilkumā un I pielikuma D daļā galu galā ir ietverti noteikumi par kontroles procedūrām. I pielikuma D daļas 3. punktā ir paredzēts, ka aglomerācijās, kuru c.e. ir no 10 000 līdz 49 999, tātad izskatāmajā lietā tās ir Likseles un Tērebūdas aglomerācijas, savāc 12 paraugus. Aglomerācijās, kuru c.e. ir no 2000 līdz 9999, tātad pārējās piecās aglomerācijās, pirmajā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ekspluatācijas gadā ir jāsavāc vismaz 12 paraugi. Sekojošajos gados pietiek ar 4 paraugiem, izņemot gadījumu, ja viens no šiem paraugiem nav atbildis noteiktajām prasībām. Šādā situācijā ir jāņem 12 paraugi. Visos gadījumos paraugi ir jāsavāc regulāri. Turklāt I pielikuma 3. tabulā atkarībā no paraugu skaita ir noteikts, cik liels skaits paraugu drīkst neatbilst prasībām.

1. Likseles, Malo un Pajalas aglomerācijas: neapstrīdami pārkāpumi

25. Lietas dalībnieki ir vienprātīgi, ka ķīmiskā skābekļa daudzums ūdenī, ko novada no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Likseles, Malo un Pajalas aglomerācijās, ir lielāks par to, kāds ir pieļaujams saskaņā ar KNAD 4. panta 3. punktu un I pielikuma B daļu. Likseles aglomerācijas gadījumā tas attiecas arī uz nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu.

26. No šiem pārkāpumiem saistībā ar attīrīšanas jaudu atbilstoši 4. pantam neizbēgami izriet 10. panta pārkāpums, jo šīs notekūdeņu attīrīšanas iekārtas acīmredzami nav tikušas projektētas, celtas, darbinātas un uzturētas tādā veidā, kas nodrošina apmierinošu darbību visos parastajos vietējos klimata apstākļos, tātad tādā veidā, kas atbilstu 4. panta prasībām.

27. Tādējādi šajā ziņā Komisijas prasība ir pamatota.

28. Turpretim Komisija nav pierādījusi, ka notekūdeņu paraugu ņemšana šajās aglomerācijās neatbilda KNAD 15. pantam. Tādējādi šajā ziņā prasība ir nepamatota.

³ Skat. Komisijas dienestu darba dokumentu “Evaluation of the Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991, concerning urban waste-water treatment”, SWD(2019) 700 *final*, 3. lpp., ieraksti “Biochemical oxygen demand” un “Chemical oxygen demand”.

2. Malo un Pajalas aglomerācijas: nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums

29. Ir arī skaidrs, ka nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums ūdenī, ko novada no komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Malo un Pajalas aglomerācijās, pārsniedz KNAD 4. panta 3. punktā un I pielikuma B daļā norādītos parametrus, tātad notekūdeņu attīrīšanas iekārtu attīrīšanas jauda tam ir par mazu.

a) Pielīdzināšana vietām augstu kalnu reģionos

30. Zviedrija katrā ziņā atsaucas uz KNAD 4. panta 2. punktu, lai to pamatotu. Atbilstoši šai normai komunālo notekūdeņu novadīšanu ūdeņos, kas atrodas augstu kalnu reģionos (1500 m un vairāk virs jūras līmeņa), kur zemās temperatūras dēļ ir grūti piemērot efektīvu bioloģisko apstrādi, var pakļaut mazāk stingrai attīrīšanai nekā norādīts 1. punktā, ja detalizēti pētījumi norāda, ka šāda novadīšana neietekmē vidi nelabvēlīgi.

31. Malo un Pajalas aglomerācijas gan neatrodas augstu kalnu reģionā, tomēr Zviedrija nešaubīgi pierāda, ka klimatiskie apstākļi šajā valsts ziemeļu reģionā apgrūtina notekūdeņu efektīvu bioloģisko apstrādi līdzīgi, kā tas ir augstu kalnu reģionos citur Eiropas Savienības teritorijā. No iepriekš minētā Zviedrija secina, ka KNAD 4. panta 2. punkts ir piemērojams arī attiecīgajām aglomerācijām.

32. Pretēji Zviedrijas viedoklim, šādu secinājumu nevar izdarīt, interpretējot KNAD 4. panta 2. punktu, jo attiecīgā tiesību norma visās valodu versijās viennozīmīgi attiecas tikai uz skaidri noteiktiem augstu kalnu reģioniem, kuri atrodas 1500 m un vairāk virs jūras līmeņa. Tādēļ no Zviedrijas paustā viedokļa faktiski izriet, ka tajā pilnībā nav ņemts vērā 4. panta 2. punktā ietvertais ģeogrāfiskais nosacījums. Visur, kur zemu temperatūru dēļ ir sarežģīti veikt notekūdeņu efektīvu bioloģisko apstrādi, tie būtu jāpakļauj mazāk stingrai attīrīšanai, ja detalizēti pētījumi norāda, ka šāda novadīšana neietekmē vidi nelabvēlīgi. Tātad Zviedrija pieprasa *contra legem* interpretāciju un tādējādi netieši izvirza iebildumu par 4. panta 2. punkta daļēju spēkā neesamību attiecībā uz nosacījumu par atrašanās vietu augstu kalnu reģionā⁴.

33. Lai gan tiesību normu hierarhijā augstākas tiesību normas pieļauj šādu iebildumu (skat. b) iedaļu), tomēr pienākumu neizpildes procedūrā dalībvalstis ar šādiem argumentiem nevar apstrīdēt sekundāro tiesību aktu spēkā esamību (skat. c) iedaļu).

b) Tiesību normu hierarhijā augstākas tiesību normas

34. KNAD 4. panta 2. punktā paredzētais ierobežojums, ko attiecinā tikai uz augstu kalnu reģioniem, varētu neatbilst tiesību normu hierarhijā augstākām tiesību normām. Tā saskaņā ar LES 4. panta 2. punkta pirmo teikumu Savienība respektē dalībvalstu vienlīdzību Līgumu kontekstā. Turklāt no LESD 191. panta 3. punkta otrā ievilkuma izriet, ka, izstrādājot vides politiku, Savienība ņem vērā vides apstākļus dažādos Savienības reģionos.

⁴ Skat. spriedumus, 2020. gada 1. oktobris, *Entoma* (C-526/19, EU:C:2020:769, 43. punkts), kā arī 2020. gada 17. decembris, *De Masi un Varoufakis/ECB* (C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 35. un 36. punkts). Saistībā ar formulējumu skat. arī spriedumus, 2005. gada 24. novembris (*Deutsches Milch-Kontor*, C-136/04, EU:C:2005:716, 32. punkts), un 2019. gada 19. decembris, *Puppinnck u.c./Komisija* (C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 76. punkts).

35. Lai gan Tiesa vēl nav precizējusi, kā ir jāinterpretē dalībvalstu vienlīdzība, tomēr ir jāuzskata, ka judikatūra par vienlīdzīgas attieksmes principu ir spēkā arī dalībvalstu interesēs. Saskaņā ar judikatūru līdzīgas situācijas nevar aplūkot atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nevar aplūkot vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi attaisnota⁵.

36. KNAD 4. panta 2. punktā paredzētās atkāpes ierobežošana, attiecinot to uz skaidri definētām atrašanās vietām augstu kalnu reģionos, varētu izraisīt ar šiem principiem nesaderīgu atšķirīgu attieksmi pret dalībvalstīm. Atrašanās vietām noteiktās dalībvalstīs netiktu piemērotas izvirzītās prasības, turpretim atrašanās vietām citās dalībvalstīs šīs prasības tiktu piemērotas, lai gan vērā ņemamie vides apstākļi abos gadījumos rada līdzīgas grūtības šo prasību izpildē un atkāpe ir priekšnosacījums nelabvēlīgas ietekmes uz vidi neesamībai.

37. Šajā ziņā var palikt nenoskaidrots, ciktāl indivīdi, uzņēmumi vai nevalstiskās organizācijas, kam ir piemērojamas Savienības tiesības, šādos gadījumos var atsaukties uz valstu vienlīdzību vai vienlīdzīgas attieksmes principu.

c) Par dalībvalstu iebildumiem

38. Katrā ziņā pēc tam, kad ir beidzies termiņš, kura laikā dalībvalsts var celt prasību atcelt tiesību aktu, tā nevar apstrīdēt Savienības likumdevēja pieņemta tiesību akta likumību, kas ir galīgi stājies spēkā attiecībā uz šo dalībvalsti. Tādēļ saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstij nav pamata atsaukties uz tai adresētas direktīvas prettiesiskumu, izmantojot to savai aizstāvībai, kad tiek izskatīta prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi, kas ir pamatota ar šīs direktīvas noteikumu neievērošanu⁶. Turklāt to pašu iemeslu dēļ arī Komisija nevar ierosināt pienākumu neizpildes procedūru primāro tiesību pārkāpuma dēļ, ja attiecīgās valsts tiesību akti atbilst sekundārajiem tiesību aktiem, kas nav apstrīdēti⁷. Arī citas ieinteresētās personas nevar pakārtoti atsaukties uz kāda Savienības tiesību akta spēkā neesamību, ja viņiem neapšaubāmi būtu bijušas tiesības apstrīdēt attiecīgā tiesību akta spēkā neesamību, ceļot tiešu prasību⁸.

39. Tiesa šo judikatūru balsta uz Līgumos noteikto tiesību aizsardzības sistēmu un īpaši uz prasības termiņa uzdevumu radīt tiesisko drošību. Dalībvalstu un Komisijas izvirzīto argumentu ierobežojums ir pamatojams arī ar to, ka dalībvalstis būtiski piedalās Savienības tiesību aktu izstrādē un saskaņā ar LESD 263. panta otro daļu tām ir privileģēts stāvoklis jautājumos, kas skar šo tiesību aktu kontroli.

40. Tādēļ dalībvalstis ir atbildīgas jau likumdošanas procedūrā nepieļaut valstu vienlīdzības apdraudējumu vai apstrīdēt to Tiesā uzreiz pēc likumdošanas procedūras beigām. Ja tas netiek darīts, tādā gadījumā Savienības tiesību aizsardzības sistēmai neatbilst pieeja, ka Tiesa vēlāk pienākumu neizpildes procedūrā groza Savienības tiesībās noteiktos dalībvalstu pienākumus dalībvalstīm labvēlīgā veidā, sniedzot noteikuma formulējumam pretēju interpretāciju.

⁵ Spriedumi, 1977. gada 19. oktobris, *Ruckdeschel* u.c. (117/76 un 16/77, EU:C:1977:160, 7. punkts); 2007. gada 3. maijs, *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, EU:C:2007:261, 56. punkts); 2011. gada 12. maijs, Luksemburga/Parlaments un Padome (C-176/09, EU:C:2011:290, 31. punkts), un 2020. gada 8. decembris, Polija/Parlaments un Padome (C-626/18, EU:C:2020:1000, 93. punkts).

⁶ Spriedumi, 1992. gada 27. oktobris, Komisija/Vācija (C-74/91, EU:C:1992:409, 10. punkts); 2006. gada 6. jūlijs, Komisija/Portugāle (C-53/05, EU:C:2006:448, 30. punkts), un 2010. gada 29. jūlijs, Komisija/Austrija (C-189/09, nav publicēts, EU:C:2010:455, 15. punkts).

⁷ Spriedums, 2004. gada 5. oktobris, Komisija/Grieķija (C-475/01, EU:C:2004:585, 17. un nākamie punkti).

⁸ Spriedumi, 1994. gada 9. marts, *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90, 17. punkts), un 2018. gada 25. jūlijs, *Georgsmarienhütte* u.c. (C-135/16, EU:C:2018:582, 17. punkts).

41. Zviedrija gan nepiedalījās likumdošanas procedūrā saistībā ar KNAD pieņemšanu, bet tikai vēlāk pievienojās Eiropas Savienībai. Tomēr ar pievienošanu Eiropas Savienībai Zviedrija ir skaidri atbalstījusi KNAD, tostarp tās 4. panta 2. punktu, un nav izmantojusi iespēju veicināt tiesiskā regulējuma pielāgošanu vides apstākļiem Tālajos Ziemeļos⁹. Par to, ka šādi pielāgojumi bija iespējami, liecina, piemēram, teritoriālās atkāpes attiecībā uz bebru (*Castor fiber*) un vilku (*Canis lupus*) aizsardzību saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu¹⁰.

42. Tādēļ, lai arī nav šāda pielāgojuma, Zviedrija kā Padomes locekle turklāt vēl joprojām var izrādīt iniciatīvu, lai šādu pielāgojumu panāktu. Zviedrija līdztekus neformāliem kontaktiem ar Komisiju¹¹ it īpaši var ierosināt Padomei, lai tā saskaņā ar LESD 241. pantu aicinātu Komisiju veikt vajadzīgo izpēti un iesniegt attiecīgus priekšlikumus.

43. Šādā formātā daudz labāk nekā tiesvedībā ir iespējams novērtēt, kā vidi ietekmēs KNAD 4. panta 2. punktā paredzētās atkāpes paplašināšana, attiecinot to arī uz Tālajiem Ziemeļiem. Šādi arī precīzāk varētu noteikt attiecīgos reģionus. Tā tas ir tādēļ, ka Zviedrijas sniegtā normas interpretācija rada lielas grūtības nošķirt teritorijas, uz kurām attiecas minētā tiesību norma. Kuras atrašanās vietas ziemeļos atbilst reģioniem, kas atrodas 1500 m un vairāk virs jūras līmeņa?

44. Tādējādi prasības termiņa bloķējošā iedarbība ir vajadzīga ne vien tiesiskās drošības apsvērumu dēļ, bet tā ir arī lietderīga. Līdz ar to Zviedrijas atsaukšanās uz KNAD 4. panta 2. punktu ir jānoraida.

d) Starpsecinājumi

45. Tādēļ Zviedrija arī saistībā ar nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu ūdenī, ko novada no Malo un Pajalas aglomerāciju notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, nav izpildījusi savus no KNAD 4. un 10. panta izrietošos pienākumus..

3. Mokfjerdas aglomerācija: neregulāra paraugu savākšana

46. Mokfjerdas aglomerācijas gadījumā paraugu rezultāti atbilst KNAD 4. panta un I pielikuma prasībām. Laikā no 2018. gada 11. janvāra līdz 27. decembrim trīs no 19 paraugiem uzrādīja pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu un viens no 17 paraugiem uzrādīja pārmērīgu ķīmiskā skābekļa daudzumu¹². Taču saskaņā ar I pielikuma 3. tabulu, ja gada laikā noņem 17–28 paraugus, maksimāli trijos gadījumos ir pieļaujamas atkāpes.

47. Tomēr laikā no 2018. gada 16. maija līdz 18. oktobrim paraugi vispār netika ņemti. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka ir pārkāpts KNAD 4., 10. un 15. pants.

⁹ Arī piemērojot KNAD Eiropas Ekonomikas zonas valstīm, it īpaši Norvēģijai un Islandei, acimredzot netika saskatīti iemesli paplašināt KNAD 4. panta 2. punktā paredzēto atkāpi, to attiecinot uz aglomerācijām Tālajos Ziemeļos. Skat. Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 74. pantu un XX pielikuma 13. punktu (OV 1994, L 1, 496. lpp.).

¹⁰ Akta par Norvēģijas Karalistes, Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, I pielikuma VIII iedaļas E daļas 4. punkta d) apakšpunkta pirmais ievilkums (OV 1994, C 241, 175. lpp.).

¹¹ Skat. Komisijas dienestu darba dokumentu "Padomes 1991. gada 21. maija Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu izvērtēšana" (SWD(2019) 700, 167. lpp.).

¹² Prasības pieteikuma 8. pielikums, 1133. lpp.

48. Šis intervāls, kura laikā paraugi nav ņemti, neatbilst KNAD 15. pantam un I pielikuma D daļas 3. punktam, jo atbilstoši tiem paraugi ir jāsavāc regulāri. Tomēr intervāli nav regulāri, ja visi paraugi tiek savākti septiņu mēnešu periodā, bet piecu mēnešu laikā netiek paņemts neviens paraugs. Tā tas ir arī tad, ja pienākumu regulāri savākt paraugus attiecina tikai uz minimālo obligāto četru paraugu skaitu, kuri Mokfjerdas aglomerācijas gadījumā bija jāsavāc 2018. gadā.

49. Komisija uzskata, ka no iepriekš minētā neizbēgami izriet KNAD 4. un 10. pantā noteikto attīrīšanas standartu pārkāpums, jo, ja paraugi netiek regulāri savākti visa gada garumā, Komisija nesaņemot vajadzīgo informāciju, lai varētu konstatēt šo prasību ievērošanu.

50. Tomēr šī nostāja nepārlicina. Esmu jau paskaidrojusi, ka paraugu savākšana nav nosacījums KNAD 4. un 10. panta ievērošanai, bet gan pierādījums, lai apliecinātu šo noteikumu ievērošanu vai to pārkāpumu¹³. Ar to ir skaidrojams arī fakts, ka Tiesa kādā lietā uzskatīja vienu vienīgu paraugu par pietiekamu, lai atzītu attiecīgās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jaudu¹⁴.

51. Vērtējot, vai noteikta notekūdeņu attīrīšanas iekārta atbilst KNAD 4. un 10. panta prasībām, KNAD 15. pantā un I pielikumā paredzētajai paraugu ņemšanas programmai katrā ziņā ir liela nozīme kā netiešiem pierādījumiem. Piemēram, ja kādas iekārtas paraugi ārēju apstākļu, proti, laika apstākļu vai daudzu tūristu izmitināšanas dēļ noteiktos gadalaikos sistemātiski pārsniedz robežvērtības, no tā būtu jāsecina, ka attīrīšanas jauda neatbilst prasībām, kuras direktīvas 4. un 10. pantā ir izvirzītas otrreizējai attīrīšanai.

52. Fakts, ka citos periodos atsevišķi paraugi atbilst prasībām, nebūtu pietiekams, lai atspēkotu šo norādi. Proti, lai uzskatītu, ka KNAD 4. pants ir ievērots, nepietiek ar to vien, ka iekārta noteiktā laikā vai noteiktā periodā nodrošina pietiekamu attīrīšanu. Gluži pretēji, ievērojot noteiktas, ļoti retas atkāpes, iekārtai vienmēr ir jānodrošina pietiekama notekūdeņu attīrīšana. Tieši šī iemesla dēļ KNAD 10. pantā ir izvirzīta prasība, ka iekārtām ir jāiztur piesārņojuma daudzuma izmaiņas dažādos gadalaikos un visi parastie vietējie klimata apstākļi.

53. Attiecīgi Tiesa ir konstatējusi, ka KNAD 4. pants ir pārkāpts, ja konkrētās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un kanalizācijas sistēmas pārāk bieži saņemošajos ūdeņos novada neattīrītus notekūdeņus no lietusūdens noteces kanāliem¹⁵. Šajā jautājumā nav būtiski, vai eksistē paraugi, kuri citos laika periodos pierāda pietiekamas attīrīšanas jaudas esamību.

54. No šādas perspektīvas intervāls, kura laikā paraugi nav ņemti, ir apliecinājums tam, ka Mokfjerdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārta laika periodā no 2018. gada maija līdz oktobrim neatbilda KNAD 4. un 10. panta prasībām. Vēl viens apliecinājums šīs prasības neievērošanai ir tas, ka Zviedrija attiecīgo intervālu, kura laikā paraugi nav ņemti, skaidro ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtas renovācijas darbiem. Nebūtu nekāds pārsteigums, ja tādēļ būtu bijusi samazināta iekārtas attīrīšanas jauda.

¹³ Mani secinājumi lietā Komisija/Portugāle (C-557/14, EU:C:2016:119, 29.–31. punkts). Skat. arī spriedumu, 2017. gada 14. septembris, Komisija/Grieķija (C-320/15, EU:C:2017:678, 34. punkts), kā arī ģenerālvokāta M. Bobeka [*M. Bobek*] secinājumus šajā lietā Komisija/Grieķija (C-320/15, EU:C:2017:246, 57. punkts).

¹⁴ Spriedums, 2016. gada 28. janvāris, Komisija/Portugāle (C-398/14, EU:C:2016:61, 39. punkts).

¹⁵ Spriedumi, 2012. gada 18. oktobris, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-301/10, EU:C:2012:633, 85., 86. un 93. punkts), un 2017. gada 4. maijs, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-502/15, nav publicēts, EU:C:2017:334, 44.–46. punkts).

55. Tomēr Komisija nelūdz konstatēt, ka Mokfjerdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jauda laika periodā no 2018. gada maija līdz oktobrim neatbilda noteiktajām prasībām. Šāds prasījums gan būtu iedomājams¹⁶, tomēr izskatāmajā lietā tas būtu nepieņemams, jo attiecīgais laika periods nebija ietverts uzaicinājumā iesniegt apsvērumus vai argumentētajā atzinumā.

56. Komisijas prasījums nav vērsts arī uz to, lai konstatētu noteiktā pakāpē nostiprinājušos un vispārīgu praksi vai attiecīgi vispārēju un turpinātu valsts pienākumu neizpildi¹⁷. Šāda prasījuma interpretācija gan būtu iespējama, tomēr Komisijas izvirzīto argumentu mērķis acīmredzami nav pierādīt pārkāpuma esamību ilgākā laika periodā. Piemēram, prasības pieteikumā ir minēta tikai informācija par 2018. gadu, neanalizējot informāciju par iepriekšējiem vai vēlākiem laika periodiem.

57. Prasījums drīzāk ir vērsts uz to, lai konstatētu, ka Mokfjerdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārta principā neatbilst KNAD 4. un 10. panta, kā arī I pielikuma prasībām. 15. panta pārkāpumam šajā kontekstā nav autonomas nozīmes, tā mērķis ir tikai pierādīt pārkāpuma esamību.

58. Tomēr šādas valsts pienākumu neizpildes esamība ir jāvērtē, balstoties uz situāciju, kāda dalībvalstī bija argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās¹⁸. Turklāt saskaņā ar LESD 258. panta otro daļu prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi var tikt celta tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda argumentētā atzinuma prasības¹⁹.

59. Tātad izskatāmajā lietā nozīme ir situācijai, kāda tā bija 2019. gada 8. janvārī.

60. Vērtējot notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jaudu šajā konkrētajā datumā, secinājumiem par jaudu intervālā, kura laikā paraugi netika ņemti, ir tikai netiešu pierādījumu raksturs, ko atspēko citi netieši pierādījumi.

61. 2019. gada 8. janvārī, proti, gandrīz vairāk nekā trīs mēnešus pēc intervāla beigām, kura laikā paraugi netika ņemti, bija savākti 11 paraugi par nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu, kuri visi atbilda KNAD 4. un 10. panta prasībām.

62. Pēc intervāla beigām, kura laikā paraugi netika ņemti, bija savākti astoņi paraugi par ķīmiskā skābekļa daudzumu, no kuriem viens uzrādīja (būtiski) palielinātu daudzumu, tomēr pirms šī intervāla ķīmiskā skābekļa daudzuma parametri konsekventi atbilda noteiktajām prasībām. Tomēr jāuzsver, ka saskaņā ar I pielikuma 3. tabulu kopumā 17 paraugu gadījumā būtu bijušas pieļaujamas pat trīs atkāpes.

¹⁶ Par gaisa kvalitāti skat. spriedumu, 2011. gada 10. maijs, Komisija/Zviedrija (C-479/10, nav publicēts, EU:C:2011:287).

¹⁷ Šajā ziņā skat. manus secinājumus lietā Komisija/Bulgārija (C-488/15, EU:C:2016:862, 39. un nākamie punkti un tajos minētā judikatūra).

¹⁸ Spriedumi, 1997. gada 16. decembris, Komisija/Itālija (C-316/96, EU:C:1997:614, 14. punkts); 2007. gada 6. decembris, Komisija/Vācija (C-456/05, EU:C:2007:755), un 2019. gada 29. jūlijs, Komisija/Austrija (Civilinženieri, patentu pilnvarotie un veterinārārsti) (C-209/18, EU:C:2019:632, 48. punkts).

¹⁹ Spriedumi, 1992. gada 31. marts, Komisija/Itālija (C-362/90, EU:C:1992:158, 9. punkts); 2005. gada 27. oktobris, Komisija/Itālija (C-525/03, EU:C:2005:648, 13. punkts), un 2006. gada 18. maijs, Komisija/Spānija (Ūdrs) (C-221/04, EU:C:2006:329, 22. un 23. punkts).

63. Ņemot vērā citu netiešu pierādījumu neesamību, kas liecinātu par nepietiekamu attīrīšanas jaudu, šie rezultāti ir pietiekami, lai atspēkotu šaubas par Mokfjerdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jaudu argumentētajā atzinuma noteiktā termiņa beigās. Gluži pretēji, ir jāuzskata, ka attiecīgā iekārta konkrētajā datumā – iespējams, arī renovācijas darbu rezultātā²⁰ – atbilda KNAD 4. un 15. panta prasībām.

64. Līdz ar to prasība attiecībā uz Mokfjerdas aglomerāciju ir jānoraida.

4. Robertsfošas aglomerācija: nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums

65. Robertsfošas aglomerācijas gadījumā situācija šķiet līdzīga tai, kāda bija Mokfjerdas aglomerācijā. 2018. gadā gan sākotnēji 11 no 24 paraugiem uzrādīja pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu, tomēr kopš 2018. gada 23. oktobra visi seši ņemtie paraugi uzrādīja samazinājumu par vismaz 70 %, kas atbilda noteiktajām prasībām²¹. Tomēr Komisija arī norāda, ka 2018. gadā situācija ir bijusi daudz sliktāka nekā tā bija vēl 2016. gadā. Toreiz pārmērīgu daudzumu uzrādīja tikai seši no 24 paraugiem²².

66. Ievērojot visus izklāstītos apstākļus, šis fakts par iekārtas jaudas pasliktināšanos tomēr nav pietiekams, lai izdarītu secinājumu par pārkāpuma esamību konkrētajā datumā. Proti, Zviedrija jau savā atbildē uz argumentēto atzinumu norādīja, ka 2018. gadā šajā notekūdeņu attīrīšanas iekārtā bija radušās problēmas ar tās ekspluatāciju un tika veikti pasākumi to novēršanai²³. Tādēļ pēdējo sešu paraugu parametri liecina par to, ka veikto pasākumu rezultātā attiecīgā iekārta 2019. gada 8. janvārī uzrādīja pietiekamu attīrīšanas jaudu.

67. Tādējādi prasība ir jānoraida arī attiecībā uz Robertsfošas aglomerāciju.

5. Tendālenas aglomerācija: nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums

68. Tendālenas aglomerācijas gadījumā seši no 35 paraugiem 2018. gadā uzrādīja pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu, lai gan pieļaujamas būtu bijušas tikai četras atkāpes.

69. Visi nepietiekamie rezultāti ir no paraugiem, kas savākti laika periodā no februāra beigām līdz aprīļa vidum. Turpretim turpmākie paraugi – kopumā 21 –, kas savākti līdz decembra beigām, uzrāda ļoti zemu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu²⁴. No tā varētu secināt, ka attiecīgās iekārtas jauda ir uzlabojusies.

70. Tomēr šaubas rada fakts, ka 2016. gadā savāktie paraugi uzrādīja līdzīgu tendenci, proti, četri paraugi ar pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu laika periodā no janvāra līdz aprīlim un tam sekojošie paraugi ar ļoti zemu daudzumu. To apstiprina Komisijas iesniegtā kompetentās pašvaldības iestādes 2018. gada 20. decembra vēstule. Tajā paskaidrots, ka 2018. gadā īstenotie drošības pasākumi nav bijuši pietiekami, lai lielākās noslodzes periodā (“*högbelastningsäsösong*”) izpildītu KNAD prasības²⁵.

²⁰ Skat. *Dala Vatten och Avfall AB* 2018. gada 21. decembra vēstuli, prasības pieteikuma 10. pielikums, 1175. lpp., un iepriekš 54. punktu.

²¹ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1131. lpp.

²² Prasības pieteikuma 7. pielikums, 937. lpp.

²³ Skat. prasības pieteikuma 10. pielikumu, 1085. un 1086., kā arī 1173. lpp.

²⁴ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1115. lpp.

²⁵ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1167. un 1168. lpp.

71. Tomēr Zviedrija kopā ar iebildumu rakstu ir iesniegusi papildu informāciju par paraugiem, kas savākti līdz 2019. gada maijam, no kuras izriet, ka paraugi vairs neuzrāda pārmērīgu nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu.

72. Komisija gan izvirza argumentu, norādot, ka šie dati (gandrīz pilnībā) atspoguļo laika periodu pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa, kas beidzās 2019. gada 8. janvārī, un tāpēc tie esot nebūtiski, vērtējot iebildumu. Tomēr Komisija tādējādi neņem vērā, ka arī dati, kas tikuši iegūti pēc konkrētā datuma, ļauj izdarīt secinājumus par notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jaudu, kāda tā bija konkrētajā datumā²⁶. Proti, ja lielākās noslodzes periodā, kas ir gada pirmie mēneši, atkārtoti būtu pārsniegtas robežvērtības, būtu jāsecina, ka iekārtas jauda joprojām ir bijusi nepietiekama. Turpretim, ja robežvērtības nav pārsniegtas, ir jāpieņem, ka – atšķirībā no iepriekšējiem gadiem – iekārta konkrētajā datumā atbilda noteiktajām prasībām, iespējams, starpposmā veikto drošības pasākumu rezultātā.

73. Tādējādi prasība ir jānoraida arī attiecībā uz Tendālenas aglomerāciju.

6. Tērebūdas aglomerācija: nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums

74. Visbeidzot, lietas dalībniekiem ir domstarpības jautājumā par to, vai Tērebūdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārta pietiekami samazina nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu novadītajos notekūdeņos.

75. Zviedrija atbildē uz argumentēto atzinumu ir sniegusi informāciju par 50 paraugiem, kas attiecas uz laika periodu no 2017. gada 8. novembra līdz 2018. gada 6. novembrim²⁷. Zviedrija kopā ar atbildes rakstu uz repliku gan ir iesniegusi papildu datus par 2018. gada novembri un decembri²⁸, tomēr pretēji Tiesas Reglamenta 128. panta 1. punktam tā nav motivējusi savu kavēšanos. Tādēļ šis pierādījums ir nepieņemams²⁹.

76. Lietas dalībniekiem ir domstarpības jautājumā par to, vai deviņas atkāpes pirmā pusgada laikā liecina, ka notekūdeņu attīrīšanas iekārta nepietiekami samazina nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu. Tomēr galu galā tas nav svarīgi.

77. Proti, no atbildes uz argumentēto atzinumu izriet, ka 2018. gada pirmajā pusgadā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas bioloģiskās attīrīšanas posmā tika veikti renovācijas darbi³⁰. Ņemot vērā, ka šis posms ir otrreizējās attīrīšanas būtība³¹, attiecīgie renovācijas darbi izskaidro, kāpēc otrajā pusgadā nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums ir ievērojami mazāks nekā pirmajā pusgadā un vēlāk savāktie paraugi ar uzviju izpilda direktīvā noteiktās prasības.

78. Tādēļ savlaicīgi iesniegtie dati par otro pusgadu ļauj secināt, ka konkrētajā datumā, 2019. gada 8. janvārī, attiecīgā iekārta atbilda KNAD 4. un 10. panta prasībām. Tādēļ šajā ziņā prasība attiecībā uz Tērebūdas aglomerāciju ir jānoraida.

²⁶ Skat. spriedumu, 2016. gada 10. marts, Komisija/Spānija (C-38/15, nav publicēts, EU:C:2016:156, 45. punkts).

²⁷ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1150. lpp.

²⁸ Atbildes uz repliku 4. pielikums.

²⁹ Spriedums, 2016. gada 10. novembris, Komisija/Griekija (C-504/14, EU:C:2016:847, 86. punkts), kā arī šajā nozīmē spriedums, 2005. gada 14. aprīlis, *Gaki-Kakouri*/Tiesa (C-243/04 P, nav publicēts, EU:C:2005:238, 33. punkts).

³⁰ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 991. lpp.

³¹ Skat. otrreizējās attīrīšanas jēdziena definīciju darba dokumentā (6. lpp.), kas minēts 3. zemsvītras piezīmē.

79. Gadījumā, ja Tiesa tomēr vēlas izvērtēt 2018. gada pirmā pusgada datus, jāatgādina, ka saskaņā ar KNAD 4. pantu un I pielikuma 1. tabulu nepieciešamais bioloģiskā skābekļa daudzums maksimāli drīkst sasniegt 25 mg/l O₂ vai attiecībā uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtā iekļūstošo daudzumu tas ir jāsamazina vismaz par 70 %. Tabulas virsrakstā ir noteikts, ka ir jāpiemēro koncentrācijas vērtība vai samazinājuma procentuālais daudzums.

80. Komisija gan uzsver, ka 18 paraugi esot uzrādījuši skābekļa daudzumu, kas pārsniedz 25 mg/l, tomēr deviņos no šiem paraugiem skābekļa daudzums attiecībā uz iekļūstošo daudzumu bija samazināts par vismaz 70 %. Tādēļ šie paraugi atbilda KNAD I pielikuma 1. tabulā noteiktajām prasībām.

81. Turpretim pārējo deviņu paraugu gadījumā skābekļa daudzuma procentuālais samazinājums netika noteikts. Tādēļ tie uzrāda atkāpes no KNAD I pielikuma 1. tabulas. Tomēr saskaņā ar 3. tabulu, ja gada laikā savāc 41–53 paraugus, pieļaujamas ir augstākais piecas atkāpes.

82. Zviedrija tomēr uzskata, ka ir jāņem vērā tikai tie 23 paraugi, kam tika noteikts skābekļa daudzuma procentuālais samazinājums. No šiem paraugiem tikai vienam bija konstatēta atkāpe no parametriem, lai gan šāda paraugu skaita gadījumā būtu pieļaujamas pat trīs atkāpes.

83. Ņemot vērā, ka saskaņā ar KNAD I pielikuma 2. tabulas virsrakstu ir jāpiemēro koncentrācijas vērtība *vai* samazinājuma procentuālais daudzums, Zviedrijas nostāju varētu interpretēt kā izvēli par labu otrajam vērtēšanas kritērijam. Tomēr, ja paraugus uzskata par pierādījumu tam, ka ir ievērots 4. pants, tādā gadījumā nevar ņemt vērā deviņas dokumentētās atkāpes no noteiktajām prasībām. Tādēļ tās ir pierādījums pārkāpumam, kas notika 2018. gada pirmajā pusgadā.

84. Komisija turklāt pamatoti izsaka kritiku, ka šie dati netika savākti pietiekami regulāri, jo izskatāmajā lietā iesniegtie pieņemamie dati³² nesniedz informāciju it īpaši par 2018. gada novembri un decembri.

85. Tomēr šie aspekti neietekmē notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jaudas novērtējumu 2019. gada 8. janvārī, jo – kā jau tika secināts 77. un 78. punktā – iekārtas jaudu pierāda savlaicīgi iesniegtie 2018. gada otrā pusgada mērījumu rezultāti un pirmajā pusgadā uzrādītos sliktākos rezultātus var izskaidrot ar veiktajiem renovācijas darbiem.

86. Tādēļ izskatāmajā lietā attiecībā uz Tērebūdas aglomerāciju nevar konstatēt, ka konkrētajā datumā, 2019. gada 8. janvārī, notekūdeņu attīrīšanas iekārta būtu nepietiekami samazinājusi nepieciešamo bioloģiskā skābekļa daudzumu.

7. Starpsecinājumi

87. Tādējādi Zviedrija nav izpildījusi savus pienākumus, kas izriet no KNAD 4. panta, to skatot kopā ar 10. pantu, jo tā nav nodrošinājusi, ka Likseles, Malo un Pajalas aglomerāciju notekūdeņi pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos tiek attīrīti atkārtoti vai tiek attīrīti līdzvērtīgi.

88. Pārējā daļā šīs prasības pamats ir jānoraida.

³² Par novēloti iesniegtiem datiem, kas ietvertu informāciju par attiecīgo laika periodu, skat. 75. punktu.

B. KNAD 5. pants: slāpekļa samazināšana

89. Attiecībā uz četrām aglomerācijām – Burosu, Skoghallu, Hābu un Tērebūdu – Komisija izvirza iebildumu par KNAD 5., 10. un 15. pantā paredzētā pienākuma veikt stingrāku attīrīšanu pārkāpumu.

90. Saskaņā ar KNAD 5. panta 2. punktu kompetentās iestādes veic vajadzīgos pasākumus, lai vēlākais līdz 1998. gada 31. decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar c.e. lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas jutīgajās zonās tiktu pakļauti stingrākai attīrīšanai, nekā noteikts attiecīgās direktīvas 4. pantā.

91. Tas, kādi noteikumi ir jāizpilda šādās jutīgās zonās izvadāmo notekūdeņu stingrākai attīrīšanai, izriet no virknes atsauču – KNAD 5. panta 3. punktā ir ietverta atsauce uz I pielikuma B daļu. Savukārt B daļas 3. punktā ir ietverta atsauce uz šī pielikuma 2. tabulā noteiktajām prasībām.

92. Piekrastes ūdeņus starp Norvēģijas robežu un Norteljes [*Norrtälje*] aglomerāciju Zviedrija ir klasificējusi kā jutīgu zonu attiecībā uz eitrofikāciju vai eitrofikācijas draudiem slāpekļa novadīšanas dēļ. Attiecīgās aglomerācijas savus notekūdeņus netieši izvada šajos piekrastes ūdeņos. Tādēļ, veicot notekūdeņu attīrīšanu, tām ir jāsamazina slāpekļa daudzums.

93. KNAD I pielikuma D daļas 4. punkta c) apakšpunktā un I pielikuma 2. tabulā attiecībā uz slāpekli ir izvirzīta prasība vai nu to samazināt, ļaujot aglomerācijās, kurās c.e. ir no 10 000 līdz 100 000, ievērot gada vidējo lielumu 15 mg/l, un attiecīgi lielākās aglomerācijās – 10 mg/l, vai panākt samazinājuma minimālo procentuālo daudzumu 70 % līdz 80 % apmērā.

94. Turklāt KNAD 10. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums nodrošināt, ka komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas tiek celtas arī, lai atbilstu 5. panta prasībām, tiktu projektētas, celtas, darbinātas un uzturētas, nodrošinot apmierinošu darbību visos parastajos vietējos klimata apstākļos.

1. Burosas aglomerācija

95. Sākotnēji Burosas aglomerācijas notekūdeņus attīrīja *Gässlösa* notekūdeņu attīrīšanas iekārta, kura no 2018. gada 28. maija tomēr tika aizstāta ar *Sobacken* notekūdeņu attīrīšanas iekārtu. Pēdējās minētās iekārtas jauda ir lielāka par 100 000 c.e., tādēļ slāpekļa koncentrācijai ir jābūt mazākai par 10 mg/l vai arī ir jāpanāk samazinājuma minimālais procentuālais daudzums 70 % līdz 80 % apmērā.

96. Šīs reorganizācijas dēļ Zviedrijai nebija iespējams jau kopā ar atbildi uz argumentēto atzinumu paziņot gada vidējo lielumu šai iekārtai. Tā vietā Zviedrija par abām iekārtām paziņoja gada vidējo slāpekļa koncentrāciju 18 mg/l, tātad daudzuma pārsniegšanu³³.

97. Tomēr Zviedrija kopā ar iebildumu rakstu iesniedza papildu informāciju par paraugiem, kas savākti līdz 2019. gada 5. septembrim, pierādot, ka *Sobacken* iekārtā gada vidējā slāpekļa koncentrācija ir 9 mg/l un slāpekļa vidējais samazinājums sasniedz 70 %³⁴.

³³ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1153. lpp.

³⁴ B.15. pielikums.

98. Šie dati, ņemot vērā apsvērumus saistībā ar Tendālenas aglomerācijas datiem³⁵, ļauj secināt, ka *Sobacken* notekūdeņu attīrīšanas iekārta konkrētajā datumā, tātad 2019. gada 8. janvārī, atbilda KNAD 5. un 10. pantā noteiktajām prasībām.

99. Turklāt par labu šim secinājumam liecina arī apsvērums, ka var paiet zināms laiks, kamēr jaunizveidota notekūdeņu attīrīšanas iekārta sāk darboties optimālā režīmā. Iesniegtie dati attiecīgi liecina par sākotnēji būtiski pārsniegtiem parametriem, kuri tad tomēr ievērojami uzlabojas un paliek salīdzinoši stabili.

100. Tādējādi Burosas aglomerācijas kontekstā prasība ir jānoraida.

2. *Skoghallas aglomerācija*

101. Skoghallas aglomerācijai ir divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, proti, *Sättersviken* ar 5457 c.e. un *Hammarömit* ar 15 000 c.e. Lietas dalībnieki ir vienisprātis, ka abām iekārtām ir jāievēro robežvērtības, kas noteiktas to aglomerāciju iekārtām, kurās c.e. ir starp 10 000 un 100 000, tātad slāpekļa maksimālā koncentrācija 15 mg/l vai slāpekļa samazinājums par 70 % līdz 80 %. Šī nostāja ir pareiza, jo prasības lielām aglomerācijām varēja apiet, notekūdeņus sadalot starp vairākām mazām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

102. Tomēr savā atbildē uz argumentēto atzinumu Zviedrija attiecībā uz *Sättersviken* iekārtu norādīja, ka laika periodā no 2017. gada 9. novembra līdz 2018. gada 6. novembrim tās gada vidējā slāpekļa koncentrācija bija 17 mg/l³⁶. Tādēļ Komisija uzskata, ka ir noticis KNAD 5. un 10. panta pārkāpums.

103. Iebildumu rakstā Zviedrija norāda, ka šīs notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ekspluatācijā esot bijušas problēmas, kas esot novērstas. Turklāt šī dalībvalsts iesniedz papildu informāciju par paraugiem, kas savākti laika periodā no 2018. gada 6. aprīļa līdz 2019. gada 15. maijam un pierāda, ka šajā laika periodā gada vidējā slāpekļa koncentrācija bija 12 mg/l un slāpekļa vidējais samazinājums sasniedz 73 %³⁷.

104. Ņemot vērā apsvērumus saistībā ar Tendālenas aglomerācijas datiem³⁸, šie argumenti, tos skatot kopā ar jaunajiem datiem, ļauj secināt, ka Skoghallas aglomerācijas *Sättersviken* notekūdeņu attīrīšanas iekārta konkrētajā datumā, tātad 2019. gada 8. janvārī, atbilda KNAD 5. un 10. pantā noteiktajām prasībām.

105. Tādēļ šajā jautājumā prasība ir jānoraida.

3. *Hābu aglomerācija*

106. Hābu aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jauda ir 17 000 c.e. Tā nav īpaši aprīkota, lai notekūdeņos samazinātu slāpekļa daudzumu, tāpēc iekārta novērš slāpekli tikai par aptuveni 30 %, sasniedzot gada vidējo slāpekļa koncentrāciju 40 mg/l. Tomēr Zviedrija atsaucas uz to, ka ievadītais slāpekļa daudzums upēs un ezeros dabisku procesu rezultātā tiek samazināts par

³⁵ Skat. iepriekš 72. punktu.

³⁶ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1145. lpp.

³⁷ B.16. pielikums.

³⁸ Skat. iepriekš 72. punktu.

87 %. Šis samazinājums izrietot no zinātniski atzīta modeļa. Tādējādi, pirms ūdens sasniedz piekrastes ūdeņu jutīgās zonas, kopā ar samazinājumu notekūdeņu attīrīšanas iekārtā tiek novērsts 91 % no sākotnēji notekūdeņos esošā slāpekļa³⁹.

107. Savas jaudas dēļ attiecīgajai iekārtai jānodrošina slāpekļa maksimālā koncentrācija 15 mg/l vai slāpekļa samazinājums par 70 % līdz 80 %. Vērtējot samazinājumu, Tiesa jau ir atzinusi, ka dabiskā aizture tiek ņemta vērā⁴⁰. Tomēr Komisija prasa, lai šī samazinājuma efektivitāte tiktu pierādīta ar jauniem mērījumiem. Šis iebildums ir saprotams, jo, tikai pamatojoties uz jauniem mērījumiem, Komisija var pārbaudīt attiecīgo modeli.

108. Zviedrijas aizstāvība ir visai pretrunīga. No vienas puses, neesot iespējams pastāvīgi mērīt slāpekļa ieplūdi un izplūdi visos ar slāpekli piesārņotos Zviedrijas ūdeņos⁴¹. No otras puses, esot veikti jaunāki mērījumi, lai modeli apstiprinātu un kalibrētu⁴². Šie dati esot brīvi pieejami internetā⁴³.

109. Replikas rakstā Komisija izvirza iebildumu par šo argumentu, norādot, ka Zviedrija nav iesniegusi pieprasītos datus. Šī kritika nav *a priori* noraidāma, jo saskaņā ar Tiesas Reglamenta 124. panta 1. punkta d) apakšpunktu iebildumu rakstā ir jāietver ziņas par pierādījumiem un piedāvātajiem pierādījumiem. Tādēļ parasti savu juridisko argumentu pamatojumam kopā ar procesuālo rakstu Tiesai ir jāiesniedz dati, tātad pierādījumi.

110. Tomēr Komisija nedz tiesvedības tiesā gaitā, nedz argumentētajā atzinumā nav precīzi definējusi, kādi mērījumi tai ir vajadzīgi, lai varētu pārbaudīt slāpekļa dabiskās aiztures modeli. Tādēļ Zviedrijai nebija iespējams iesniegt precīzi šos datus. Līdz ar to atsauce uz internetā pieejamiem datiem drīzāk ir jāuzskata par piedāvātu pierādījumu, uz kuru balstoties Komisija būtu varējusi precizēt izteikto kritiku par attiecīgā modeļa izmantošanu.

111. Lai to izdarītu, Komisijai bija būtībā jāanalizē internetā pieejamie dati. Gadījumā, ja datu izvērtēšana būtu bijusi ļoti laikietilpīga, tai vajadzības gadījumā būtu bijis jāpieprasa pagarināt noteikto termiņu vai apturēt tiesvedību.

112. Nekas no iepriekš minētā nav noticis.

113. Tādēļ Komisijas iebildums, ka Zviedrija neesot iesniegusi pārbaudei vajadzīgos mērījumus, ir jānoraida. Līdz ar to prasība arī Hābu aglomerācijas kontekstā ir nepamatota.

4. Tērebūdas aglomerācija

114. Tērebūdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtai, pamatojoties uz tās jaudu, kas ir 35 500 c.e., arī ir jāasniedz slāpekļa maksimālā koncentrācija 15 mg/l vai jāpanāk slāpekļa samazinājums par 70 % līdz 80 %.

³⁹ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1139. un 1140. lpp.

⁴⁰ Spriedums, 2009. gada 6. oktobris, Komisija/Zviedrija (C-438/07, EU:C:2009:613, 101. un 104. punkts).

⁴¹ Iebildumu raksta 21. punkts.

⁴² Iebildumu raksta 29. punkts.

⁴³ Zviedrija atsauca uz tīmekļvietni miljodata.slu.se/mvm/.

115. No atbildes uz argumentēto atzinumu izriet, ka tā nav īpaši aprikota, lai notekūdeņos samazinātu slāpekļa daudzumu, tāpēc iekārta novēršot slāpekli tikai par aptuveni 43 %. Tomēr Zviedrija atsaucās uz dabiskās aiztures ceļā panāktu samazinājumu par vēl 50 %, līdz ar to, pirms notekūdeņi sasniedz piekrastes ūdeņu jutīgās zonas, slāpeklis tajos tiekot samazināts par 71 %⁴⁴. Saskaņā ar iepriekš paustajiem apsvērumiem attiecībā uz Hābu aglomerāciju šie parametri ir pietiekami, lai pierādītu, ka slāpekļa daudzums ir pietiekami samazināts.

116. Turklāt Zviedrija kopā ar iebildumu rakstu iesniedz paraugu rezultātus par slāpekļa samazinājumu, kas savākti laika periodā no 2019. gada 4. janvāra līdz 30. decembrim. Atbilstoši tiem, arī neņemot vērā dabiskās aiztures ceļā panāktu samazinājumu, iekārta 2019. gadā uzrādīja vidējo koncentrāciju 14 mg/l un sasniedza vidējo samazinājumu 73 % apmērā – iespējams, 2018. gada pirmajā pusgadā veikto renovācijas darbu dēļ⁴⁵. Šie parametri vēl jo vairāk pierāda, ka Tērebūdas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārta konkrētajā datumā pietiekami samazināja notekūdeņos esošo slāpekļa daudzumu.

117. Līdz ar to iebildums, ka Tērebūdas aglomerācijas kontekstā Zviedrija esot pārkāpusi KNAD 5., 10. un 15. pantu, ir nepamatots.

5. Starpsecinājumi

118. Tādējādi otrais prasības pamats ir pilnībā jānoraida.

C. LES 4. panta 3. punkts: lojāla sadarbība

119. Visbeidzot Komisija apgalvo, ka Zviedrija nav izpildījusi LES 4. panta 3. punktā paredzēto lojālas sadarbības pienākumu, jo pirmstiesas procedūrā tā neesot iesniegusi visus vajadzīgos datus par Hābu un Tērebūdas aglomerācijām. Zviedrija it īpaši neesot sniegusi Komisijai informāciju, kas tai vajadzīga, lai varētu novērtēt Zviedrijas apgalvojumu precizitāti attiecībā uz dabiskās aiztures pakāpi un direktīvā paredzēto slāpekļa atdalīšanas prasību ievērošanu.

120. Pienākumu neizpildes procedūras atbilstoši LESD 258. pantam ietvaros Komisijai, proti, ir pienākums pierādīt, ka ir konstatējama apgalvotā pienākumu neizpilde. Tātad Komisija ir tā, kurai ir jāsniedz Tiesai vajadzīgie pierādījumi, lai tā varētu pārbaudīt, vai pastāv šī pienākumu neizpilde, un tā nevar balstīties uz kaut kādiem pieņēmumiem. Tomēr dalībvalstīm saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu ir pienākums palīdzēt Komisijai īstenot tās uzdevumu, pie kuriem saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu it īpaši ir pieskaitāms Līguma noteikumu, kā arī saskaņā ar Līgumu iestāžu izdoto noteikumu piemērošanas uzraudzība. It īpaši ir jāņem vērā fakts, ka, pārbaudot tādu valsts tiesību normu pareizu piemērošanu praksē, kuru mērķis ir efektīvi ieviest direktīvu, Komisija, kurai pašai nav izmeklēšanas pilnvaras šajā jomā, lielā mērā ir atkarīga no informācijas, ko sniedz iespējamie sūdzību iesniedzēji, kā arī attiecīgā dalībvalsts. Tas it īpaši nozīmē – ja Komisija iesniedz pietiekamus pierādījumus, kas liecina, ka atbildētāja dalībvalsts ir īstenojusi noteiktu praksi, šai dalībvalstij pēc būtības un detalizēti ir jāapstrīd iesniegtās ziņas un no tām izrietošās sekas⁴⁶.

⁴⁴ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1149. un 1150. lpp.

⁴⁵ Skat. iepriekš 77. punktu.

⁴⁶ Spriedumi, 2005. gada 26. aprīlis, Komisija/Irija (C-494/01, EU:C:2005:250, 41.–44. punkts), un 2012. gada 18. oktobris, Komisija/Apvienotā Karaliste (C-301/10, EU:C:2012:633, 70.–72. punkts).

121. Komisija argumentētajā atzinumā ir norādījusi, ka Zviedrija nav izpildījusi šo pienākumu, jo tā neesot iesniegusi jaunāku mērījumu rezultātus par slāpekļa samazinājumu laikā starp ūdens novadišanu no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un [ieplūšanu] piekrastes ūdeņu jutīgajās zonās⁴⁷. Kā jau iepriekš minēts⁴⁸, šī prasība ir saprotama, jo modelēšanu var pārbaudīt, tikai pamatojoties uz faktiskiem mērījumiem.

122. Zviedrija uz to atbildēja it īpaši ar *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* (Zviedrijas Meteoroloģijas un hidroloģijas institūts, ZMHI) atzinumu⁴⁹. Tajā ZMHI skaidri norāda, ka slāpekļa daudzuma noteikšanai ūdeņos gan tika izmantoti jaunāki mērījumi, tomēr tie neesot pieejami ZMHI tīmekļvietnē, jo esot ņemti no citas iestāžu datubāzes⁵⁰.

123. Ar šo nepilnīgo informāciju Zviedrija ir pārkāpusi lojālas sadarbības principu un kavējusi šo tiesvedību. Lai gan Komisija izteica iebildumu par datu trūkumu, ZMHI nedz paziņoja šādus datus, nedz norādīja jaunāko datu avotu vai atsauci internetā. Šī nolaidība ir vēl jo nopietnāka tāpēc – kā to liecina iebildumu raksts –, ka nebija nekādu problēmu sniegt attiecīgo informāciju. Vienlaicīgi labai zinātniskai praksei atbilstu norādīt izmantoto datu vispārpieejamo atsauci. Ja Komisija būtu saņēmusi vajadzīgo informāciju, tā būtu varējusi daudz labāk sagatavot konkrēto prasību un varbūt pat būtu atteikusies no iebildumiem attiecībā uz Hābu un Tērebūdas aglomerācijām.

124. Ņemot vērā, ka attiecīgā informācija būtu bijusi tik nozīmīga, lojālas sadarbības principam gan būtu atbildusi arī pieeja, ka Komisija vēlreiz, vismaz neformāli, lūgtu iesniegt šos mērījumus. Tomēr tā nevarēja zināt, ka piekļuve būtu bijusi tik viegla. Tādēļ fakts, ka Komisija nenosūtīja atkārtotu pieprasījumu, neliedz konstatēt, ka Zviedrija ir pārkāpusi lojālas sadarbības principu.

125. Tādējādi Zviedrija nav izpildījusi LES 4. panta 3. punktā paredzētos pienākumus, jo pirmstiesas procedūrā nav sniegusi Komisijai informāciju, kas tai būtu bijusi vajadzīga, lai varētu novērtēt, vai Hābu un Tērebūdas aglomerācijas atbilst KNAD noteiktajām prasībām.

V. Par tiesāšanās izdevumiem

126. Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 3. punktu lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši, ja – kā tas ir izskatāmajā lietā – lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs.

VI. Secinājumi

127. Tādēļ ierosinu Tiesai lemt šādi:

- 1) Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi savus pienākumus, kas izriet no Direktīvas 91/217/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu 4. panta, to skatot kopā ar 10. pantu, jo tā nav nodrošinājusi, ka Likseles, Malo un Pajalas aglomerāciju notekūdeņus pirms novadišanas saņemtajos ūdeņos atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi.

⁴⁷ Par Hābu aglomerāciju skat. 95. punktu un par Tērebūdas aglomerāciju – 122. punktu (prasības pieteikuma 9. pielikums, 1149., kā arī 1152. un 1153. lpp.).

⁴⁸ Skat. iepriekš 107. punktu.

⁴⁹ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1349. un nākamās lpp.

⁵⁰ Prasības pieteikuma 10. pielikums, 1350. lpp.

- 2) Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi LES 4. panta 3. punktā paredzētos pienākumus, jo pirmstiesas procedūrā nav sniegusi Eiropas Komisijai informāciju, kas tai būtu bijusi vajadzīga, lai varētu novērtēt, vai Hābu un Tērebūdas aglomerācijas izpilda Direktīvā 91/271 noteiktās prasības.
- 3) Pārējā daļā prasību noraidīt.
- 4) Eiropas Komisija un Zviedrijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.